

Vogelaarsleed

Niels M. te Maken

Zoals veel andere vogelaars is ook aan mij niet het geluk geschonken dat ik op een plek woon waar ik gevleugelde dieren om het huis heb. Ik woon, net als die andere pechvogels, dus in de stad. Dat betekent dat ik op vergaderingen niet, zoals de plattelanders dat doen, gemakkelijk en nonchalant kan meepraten over 'soorten in de tuin'. Als ik met hetzelfde gemak als zij het hebben over hún soorten, zou uitweiden over de enkele stadsduif, huis-mus of koolmees die ik vanuit mijn kamer op het balkon zie, dan zouden de bestuursleden achter hun tafel hun wenkbrauwen fronsen en stillertjes zich afvragen: "Wat wil dat lid daarmee zeggen?" Zo zult u begrijpen, dat ik, achter in de zaal gezeten, maar zwijg en luister naar de verhalen over zwartkoppen, putters, sperwers en andere soorten die zij het hele jaar door zeggen te zien.

Ik heb van de nood die ik temidden van mijn bakstenen en betonnen woonbiotoop ervaar, maar een deugd gemaakt door met alle excursies die georganiseerd worden, mee te gaan. Wanhopig kruis ik dan alle soorten aan die ik anderen hoor noemen, in de hoop eens een dagrecord te breken. Ik vorm door dit krassen een uitzondering en dat heeft me de kop gekost. Ik had het kunnen weten!

Vroeg of laat móest de excursieleider (die anders geen woord of blik voor me over heeft, ik heb een NASHUA 7x50 kijker à f. 69,50 bij V&D) mij wel op de schouder tikken. Hij vertelde me (hij vróeg het niet) dat ik maar het excursieverslag moest schrijven.

Daar ben ik nu mee bezig. U zult wel denken "daar is hij ook snel mee, om dat te zeggen" maar ik ben nu eenmaal lang van stof. Daarom lopen in excursies mensen in een boogje om mij heen.

Ik bind in. Waarom val ik u ook lastig met mijn menselijke besognes? Wij vogelaars spreken elkaar toch op de vogelkant aan? De excursie die ik u beschrijf, ging eind april naar het bos Hasbruch in Duitsland, over de grens. Het begon meteen al goed.

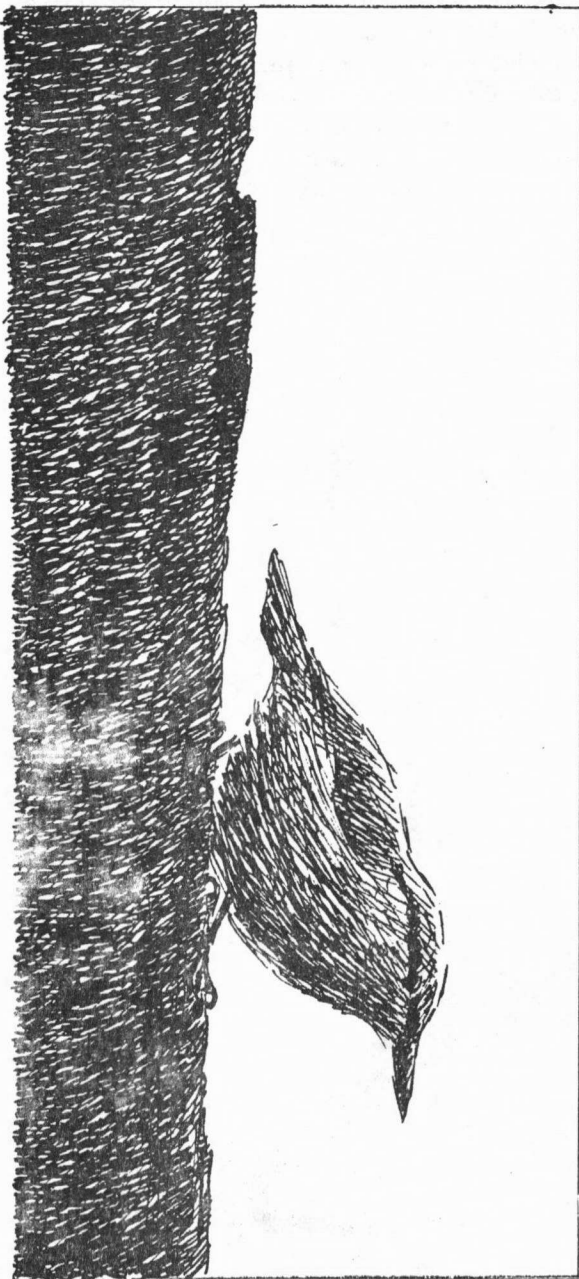
Ik woon niet buiten - maar ik heb ook géén auto! Het vertrekpunt voor excursies, het Overwinningsplein in een andere buitenwijk, levert mij altijd een voorexcursie op. Nu dacht ik dat ik voor een deel de stadsbus wel nemen kon. Want we moesten voor één nacht slapen het halve huishouden meenemen. Op 't laatste ogenblik (want zoiets moet altijd in de laatste vijf minuten, ook is de middag ervoor helemaal vrij) slaapzak, luchtbed, pompje, pyama, sokken, brood (achteraf te weinig), veldfles (ging lekken), warme trui, zaklantaarn, laarzen, regenkleden in de rugzak gepropt. Waarom ben ik ook geen tortelduif, die alles in zijn verenpak heeft zitten? Mijn wijkgenoten zouden niet minder verbaasd geweest zijn als ik als tortelduif was gepasseerd. Nu keken ze me meewarig na.

Hoe - dat weet ik niet, maar ik bereikte een bushalte. Na 10 minuten reed er een stadsbus... voorbij! Hoe kon dat nou? Het zou u ook overkomen zijn: ga voor een stadsbus nooit op een streekbus-halte staan. Stadsbussen stoppen er niet. "Wat nu?", dacht ik toen. De klok gaf me nog 20 minuten. Ik zal u er niet mee vermoeien. Na 20 minuten kwam ik met slaapzak, brood, luchtbed, pompje, pyama, sokken, brood, veldfles, warme trui, zaklantaarn, laarzen, regenkleden en al op het Overwinningsplein. Op tijd voor het vertrek van 18.00 uur.

De reis met onduidelijkheid over betalen, de verwarring bij het verzamelpunt aan de grens en de ooievaars, buizerden, doodgereden bunnings en vossen die men uit de andere auto's gezien had, zal ik u besparen.

Het bos Hasbruch ligt netjes naast de Autobahn - verdwalen kan dus niet. De groep werd neergeplant naast een bord zó vol gegevens, dat het pas na 5 minuten duidelijk was dat het een kaart voorstelde. De voorzitter verdween ondertussen tot mijn schrik met alle bagage in zijn auto. Onderweg werd mij verteld dat hij het naar de Jagdhütte bracht. (In het Duits heet een padvinders-onderkomen een Jagdhütte). Daar bleek inderdaad de bagage te zijn.

In de Jagdhütte werden de territoria al snel verdeeld. Sommigen waren zo

slim te beseffen dat warme lucht opstijgt: boven sliep men erg goed. Op de keukenvloer beneden, waar ik terecht kwam, zorgde een kille tocht voor overmatig frisse lucht.

Ik sla echter een stap over. Voordat het ons werd toegestaan een 4-tal uren horizontaal te liggen ('slapen'), werden we eerst het bos ingestuurd. Zeg nu zelf: het is toch redelijk om te denken dat een excursieleider de waarheid spreekt! Na de volgende ervaring is die illusie mij ontnomen. Als u het gelezen hebt, zult u met mij eens zijn dat zelfs dit stukje vertrouwen niet meer te geven is. De groep werd namelijk meegelokt met beloftes van roepende ransuilen, roepende bosuilen, vuursalamanders en ander boeiend nachtlevens. Anderhalf uur hebben we - na een zware werkweek, bedenk dat wel! - door een volstrekt onverlicht bos gelopen en niets, niets! was er te beleven. Ik raakte al snel achterin de groep en terug in het padvindershond vernamen we, dat de voorhoede een paar piepjes en wat geritsel gehoord had. De excursieleider had daar een vrouwtjesbosuil en een vuursalamander van gemaakt. Duidelijk was dit een poging om zijn gezicht te redden.

Na vier uren nachtelijk gekoeld te zijn stond de excursieleider alweer te roepen dat we moesten opstaan (excursieleiders hebben een harde jeugd achter de rug!). Een kop warme thee uit de niet leeggelopen veldfles van iemand anders vormde het hoogtepunt van de excursie.

Daarna weer op pad, weer het bos in. Het bos bleek slecht verzorgd. Veel dode takken, hier en daar zelfs een helemaal dode boom. Gelukkig werd verderop wel aan onderhoud gedaan met motorzagen en tractoren.

De excursieleider bevond zich steeds in een onbereikbare kopgroep. Als wielrenners in een peloton achtervolgden we hem, maar hij demarreerde erg efficiënt. Van zingende soorten kan ik u niets vertellen. Alles klonk door elkaar, maar er was toch

nog iemand die waagde te beweren dat hij iets miste: een taigaboomkruiper! Mij verbaasde dat niets: IJslandse brilduikers, Schotse sneeuwhoenders, Italiaanse gele kwikstaarten of smyrnagorzen ga je toch ook niet zoeken in een onverzorgd Duits bos? We hebben dus te veel gehoord, maar we kregen ook veel te zien. Op het laatst liep het peloton namelijk zover achter, dat de soorten die door de kopgroep verjaagd waren, alweer terug waren wanneer wij langskwamen.

Maar ach... zo'n bos!... Dát is lastig zoeken! Zoveel takken, zoveel bladeren, zoveel bomen! Dan dacht je een middelste bonte specht te pakken te hebben en je zei: "Prachtig!" En dan bleek het beest dat als middelste bonte specht was aangewezen, al lang te zijn weggevlogen! Had je naar een verkeerde tak gekeken... Zelfs het vinden van een appelvinke-nest is niet gemakkelijk. De ene bobbel op een tak lijkt zo erg op een andere bobbel.

Zo liepen we nog uren door het bos. Een plant die bijzonder scheen te wezen (bingelkruid, erg groen) bleek bij het plukken te branden als een brandnetel. Ik had ook de plant er nèt naast moeten hebben, zeiden ze, maar er was geen verschil te zien.

Eindelijk, ver in de namiddag, meldde de excursieleider het einde. Oververmoeid belandde ik via auto's, stadsbussen en gebogen onder de rugzak met bekende inhoud, weer in mijn stadse kamer.

Sindsdien bekijk ik het beton en de bakstenen met een stralende blik. De enkele stadskuif, kokmeeuw of huis-mus die te zien is, verstoort het beeld maar eventjes. Dan daalt al snel de rust weer over het plein en over de flats in de warme zondagmid-dag. Zo'n heldere stad beveel ik ieder van harte aan.

